

20. 11. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ke způsobu a rozsahu náhrady nemajetkové újmy způsobené rozhodnutím o zahájení trestního stíhání, které neskončilo odsuzujícím rozsudkem podle zákona č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem

Účelem zákona č. [82/1998](#) Sb. je bezpochyby především kompenzace. Ve věcech nároku náhrady nemajetkové újmy způsobené rozhodnutím o zahájení trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, podle ustálené soudní praxe platí pravidlo, že se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení způsobu a výše přiměřeného zadostiučinění se tedy přihlíží jednak k závažnosti vzniklé újmy a jednak k okolnostem, za nichž k této nemajetkové újmě došlo.

Moreno Vlk & Asociados

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE / ABOGADOS / ATTORNEYS AT LAW
PRAHA MADRID BRATISLAVA

Ústavní soud několikrát dovodil, že je nutné, aby přiznané zadostiučinění vzhledem k okolnostem případu bylo schopno plnit svou kompenzační funkci. Těžko si lze představit jinou situaci, kdy by mělo být přistoupeno k náhradě nemajetkové újmy formou finanční kompenzace, nežli zásahem do osobnostní sféry poškozeného v podobě zahájení trestního stíhání a následně vedení trestního řízení rovněž s přihlédnutím k zásadám trestněprávním a to presumpce nevinu a subsidiarity trestní represe. Z hlediska posouzení základu věci je tedy pro založení nároku na náhradu nemajetkové újmy vůbec nedůležitější výsledek trestního stíhání.

Skutečnost, že je zahájeno trestní stíhání, na něž navazuje následně projednávání věci trestním soudem v hlavním líčení, když se nepodaří prokázat, zda se vůbec skutek, který byl poškozenému kladen za vinu, stal, by měla bezpodmínečně nárok na náhradu nemajetkové újmy v penězích zakládat. Bohužel zákon konkrétní podmínky přiznání náhrady nemajetkové újmy pro tyto případy nevymezuje. Tento fakt by měl přispívat k dobru poškozených, když by odškodnění mělo tedy přicházet v úvahu ve všech případech, kdy řízení pravomocným odsuzujícím rozsudkem vydaným v

trestním řízení neskončí. Bohužel se stává, že se takto poškozená osoba svých práv nedovolá a je jí soudem přiznáno pouze zadostiučinění formou konstatování zásahu do jejích práv ze strany orgánů veřejné moci. Otázkou ovšem je, zda je takováto forma satisfakce dostačující, když podle ustálené soudní praxe se relativní kompenzace podle zákona č. [82/1998 Sb.](#), předpokládá a lze se od ní odchýlit pouze v méně závažných případech, když ovšem zásah do práv poškozeného v rámci vedení trestního řízení je považován za typově závažnější ve srovnání s jinými typy řízení. Lze odkázat rovněž na rozhodnutí Nejvyššího soud, sp.zn. 30 Cdo 2813/2011, ze dne 27.6.2012, podle něhož při důsledném respektování zásady presumpce nevinny představuje každé trestní řízení významný zásah do soukromého a osobního života trestně stíhané osoby a negativně se dotýká jeho cti a dobré pověsti. Takový zásah je o to intenzivnější, prokáže-li se, že skutek, z něhož byl jednotlivec obviněn a obžalován, se nestal, případně nebyl trestným činem. Zásah z hlediska osobnostního lze spařovat zejména v nejistotě ohledně výsledku řízení a nutnosti účasti při procesních úkonech. Pokud účelem postupu orgánů v trestním řízení má být náležité zjištění trestných činů a spravedlivé potrestání jejich pachatelů, tak nelze považovat za dostatečnou satisfakci pouhé konstatování zásahu do práv poškozeného, pokud účel trestního řízení nebyl vůbec splněn a trestný čin nebyl náležitě zjištěn. Pokud nikdo nemůže být stíhán jako obviněný jinak než ze zákonných důvodů, tak by nemělo nejen docházet k zastavení trestního stíhání z důvodu nedostatečného skutkového základu pro rozhodnutí ve věci, ale ani k podání samotné obžaloby. Osoba, proti níž je takto vedeno trestní řízení je ohrožena jak ve svém osobním, tak ve svém pracovním životě, když po celou dobu takto vedeného trestního řízení se musí účastnit procesních úkonů ve věci a samotnou délku trestního řízení a rozhodování v její věci, lze označit jako nesystematické a narušující důvěru poškozeného ve spravedlnost zajištěnou soudy a jedná se o újmu morální a žádné důkazy by neměly být vyžadovány.

Mgr. Richard Rolfes,
advokát

Mgr. Hana Sychrová,
advokátní koncipientka

[Moreno Vlk & Asociados](#)
advokátní kancelář

Sokolovská 32/22

186 00 Praha 8

Tel.: +420 224 818 736

Fax: +420 224 818 736

e-mail: praha@moreno-vlk.eu

Další články:

- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)
- [Klientská zóna Jenda - právní účinky činění podání a doručování písemností](#)